

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (Partij voor de Dieren)

(d.d. 11 januari 2011)

Nummer

2430

Onderwerp

Gif in de Bollenstreek

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 8 januari 2011 was er een uitzending van het programma Zembla over gif in de Bollenstreek.

1. *Kent u de uitzending van Zembla: 'Gif in de Bollenstreek' van 8 januari 2011¹?*

Antwoord

Ja.

2. *Wat is uw standpunt ten aanzien van het gifgebruik in de landbouw en specifiek de bollenteelt?*

Antwoord

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de bollenteelt is toegestaan, mits er wordt voldaan aan de eisen voor gebruik en toepassing zoals deze zijn vastgelegd in de landelijke wet- en regelgeving.

3. *Welke maatregelen neemt u en/of gaat u nemen met betrekking tot gifgebruik en de waterkwaliteit in relatie tot bescherming van de gezondheid mensen en dieren?*

Antwoord

Het beleid met betrekking tot de toelating van, het toezicht op en de handhaving van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een verantwoordelijkheid van de nationale overheid, i.c. het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en daarmee geen verantwoordelijkheid van de provincie Zuid-Holland. De Nationale overheid volgt daarbij het beleid van de EU. Recent - in 2009 - is er in de EU besloten om bij de toelating van gewasbeschermingsmiddelen ook de langdurige effecten op omwonenden te betrekken.

¹

[http://zembla.vara.nl/Afleveringen.1973.0.html?&tx_ttnews\[tt_news\]=37328&tx_ttnews\[backPid\]=1974&cHash=ee801d3130fd736d624a3750bb3167cf](http://zembla.vara.nl/Afleveringen.1973.0.html?&tx_ttnews[tt_news]=37328&tx_ttnews[backPid]=1974&cHash=ee801d3130fd736d624a3750bb3167cf)

In 2010 heeft het EU-voedselagentschap bovendien geconcludeerd dat deze toetsing moet worden aangevuld met de effecten van het gebruik van agrarische gewasbeschermingsmiddelen op omwonenden. In 2011 wordt gestart met het opstellen van een Europees richtsnoer, dat nadere kaders vaststelt voor de beoordeling van de toelating van middelen door de nationale toelatingsautoriteiten.

De Nederlandse overheid dringt bij de EU aan op snelheid bij het opstellen van een richtsnoer voor de toelating van stoffen.

De provincie Zuid-Holland heeft geen specifieke taken in relatie tot de effecten van gewasbeschermingsmiddelen op de oppervlaktewaterkwaliteit. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de waterschappen.

Wel stimuleert Zuid-Holland, door subsidie en onderzoek, al een aantal jaren de aanleg van akkerranden in landbouw gebieden. Door deze akkerranden neemt de natuurlijke predatiedruk toe en neemt de inzet van bestrijdingsmiddelen af. Ook beperken deze akkerranden de het verstuiwen en afstroom bestrijdingsmiddelen naar het oppervlaktewater. Deze projecten staan in de internationale belangstelling.

4. *Welke maatregelen neemt u en/of gaat u nemen met betrekking tot de luchtkwaliteit in relatie tot de bescherming van de gezondheid van mensen en dieren?*

Antwoord

De provincie heeft geen specifieke verantwoordelijkheid met betrekking tot het bepalen van de effecten van gewasbeschermingsmiddelen op de luchtkwaliteit. Gewasbeschermingsmiddelenbeleid is een verantwoordelijkheid van de nationale overheid en geen taak van de provincie.

5. *Welke maatregelen neemt u en/of gaat u nemen met betrekking tot de bodembescherming naar aanleiding van het gifgebruik in de bollenteelt?*

Antwoord

De provincie is, conform de Wet bodembescherming, verantwoordelijk voor het beheer en de monitoring van de grondwaterkwaliteit, waaronder die van gewasbeschermingsmiddelen. Uit analyses van het grondwater in 2004 en 2007 zijn in de Bollenstreek op meerdere plaatsen gewasbeschermingsmiddelen boven de norm in het grondwater in de Bollenstreek aangetroffen. Daarover is in 2009 gerapporteerd aan GS en PS van Zuid-Holland in het kader van de vaststelling van het Waterplan Zuid-Holland en de daarin opgenomen deelrapportage over de kwaliteit van het grondwater in Zuid-Holland (Bijlage 9 bij dit Waterplan). Deze informatie is ook gedeeld met Rijksinstituut voor de Volksgezondheid (RIVM) en via het RIVM met de Commissie Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden.

Op basis van het voorkomen van gewasbeschermingsmiddelen boven de norm in het grondwater in bollenteeltgebieden in zowel Noord-Holland als Zuid-Holland hebben beide provincies in het kader van de KRW als maatregel opgenomen, dat zij nader onderzoek zouden verrichten naar de mogelijke bronnen van verontreiniging van het grondwater door deze middelen in de Bollenstreek in Zuid-Holland en de binnenduinderand in Noord-Holland.

De conceptrapportage daarover van het adviesbureau is recent bij de provincie ter beoordeling binnengekomen. De provincie bekijkt momenteel de uitkomsten van de analyses van onder andere de bemonsterde gewasbeschermingsmiddelen en de daaruit te trekken conclusies en aanbevelingen voor het eindrapport. Mocht blijken dat er in het grondwater voor één of meer gewasbeschermingsmiddelen sprake is van voortdurende overschrijding of ernstige mate van overschrijding van de normen, dan zullen wij de Commissie voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden daarover onverwijld informeren, evenals de Nieuwe Voedsel en Warenautoriteit. Wij zijn voornemens dan in overleg met de sector en andere betrokken partijen te kijken op welke wijze overschrijding van de normen in de toekomst zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

6. *Kunt u aangeven welke taken en verantwoordelijkheid de provincie nog meer heeft met betrekking tot de vele hoeveelheden gif die worden gebruikt in de landbouw en specifiek de bollenteelt in Zuid-Holland en die mogelijk een gevaar vormen voor mensen en dieren?*

Antwoord

De provincie heeft geen aanvullende taken en verantwoordelijkheden. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt, vaak in samenwerking, gecontroleerd door verschillende diensten van het Rijk, gemeenten en waterschappen in het kader van onder meer het Besluit Landbouw milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewater en Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

7. *Uit de uitzending van Zembla blijkt dat het College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB) niet toetst op de effecten van het gebruik van meerdere bestrijdingsmiddelen. De cumulatieve effecten van meerdere middelen zijn volgens de deskundigen belangrijk. Bovendien wordt in de toetsing geen rekening gehouden met de gezondheidseffecten op omwonenden, maar alleen met degene die de middelen toepast of passanten. Bent u bereid te pleiten bij de landelijke overheid om de toetsing hierop aan te scherpen?*

Antwoord

Ja, als overheidsbestuur met een verantwoordelijkheid op het gebied van regionale veiligheid voor haar inwoners zal de provincie er bij het Rijk op aandringen de mogelijke schadelijke effecten op de volksgezondheid door gebruik van combinaties van gewasbeschermingsmiddelen (zogenoemde cocktails) bij de EU onder de aandacht te brengen.

8. *Gaat u de landelijke overheid vragen om ook andere maatregelen te nemen met betrekking tot het gebruik van landbouwgif? Zo ja, wanneer en welke maatregelen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja, zie hiervoor het antwoord op het begin van vraag 7. Wij zullen hierover zo spoedig mogelijk een brief aan de Staatsecretaris voor Landbouw en Voedselvoorziening sturen.

